

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **K.-E. C.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Alferym Hrdinou, advokátem, se sídlem v Praze 1, Václavské náměstí 40, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra č. j. MV-72807/VS-2008 ze dne 13. 2. 2009,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministra vnitra č. j. MV-72807/VS-2008 ze dne 13. 2. 2009
se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 922,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Pavla Alfery-Hrdiny, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ministra vnitra (dále jen „Ministr“) č. j. MV-72807/VS-2008 ze dne 13. 2. 2009 (dále jen „druhoinstanční správní rozhodnutí“), jímž byl zamítnut rozklad žalobce podaný proti rozhodnutí Ministra č. j. MV-26255/VS-2008 ze dne 1. 8. 2008 (dále jen „prvoinstanční správní rozhodnutí“).

[2] Prvoinstančním rozhodnutím Ministra ze dne 1. 8. 2008 byla zamítnuta žádost žalobce o povolení obnovy řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím Ministra č. j. VS-335/RK/3-2004 ze dne 17. 2. 2005. Tímto rozhodnutím Ministr pravomocně zamítl žádost E. C., nar. X, zemř. X (dále též „žadatel“), o zachování československého státního občanství podle § 2 odst. 1 ústavního dekretu presidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské.

II. Shrnutí obsahu žaloby

[3] Žalobce považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť Ministr nesprávně zhodnotil žalobcem předložené nové důkazy a skutečnosti, významné pro posouzení žádosti o zachování československého státního občanství. Všechny podmínky pro obnovu řízení jsou dle žalobce splněny.

[4] Žalobce se předloženými důkazy snažil prokázat, že žadatel splňoval podmínku aktivní účasti boje za osvobození Československé republiky, nezbytnou pro vyhovění jeho žádosti o zachování československého státního občanství. Žadatel měl dle nově objevených svědectví dát popud k uschování zbraní na zámku v Jindřichově Hradci, jež měly být k dispozici pro případný ozbrojený odpor proti Němcům. Na zahradě zámku byla uschována rovněž vysílačka sloužící československému odboji, o čemž žadatel věděl. Žadatel dále v roce 1945 umožnil čtyřem francouzským zajatcům žijícím na zámku od roku 1943 útěk k západním vojskům a při této příležitosti jim poskytl automobil a zbraně. Tyto nové skutečnosti žalobce doložil notářskými záznamy výpovědí R. M. (nar. X) ze dne 11. 2. 2008 a J. P. (nar. X) ze dne 12. 2. 2008. Ministr tyto výpovědi shledal z mnoha důvodů nespolehlivými a jejich obsah nedůvěryhodným; poukázal na podezřelé okolnosti jejich pořízení, na jejich nekonzistentnost s tvrzeními obsaženými v původní žadatelově žádosti, na chybějící provázanost s jinými událostmi té doby a rovněž na určité rozpory s jinými důkazy. Žalobce s tímto hodnocením následně podrobně polemizoval a shledal je nepřesvědčivým. Zároveň žalobce upozornil na to, že činy žadatele je třeba hodnotit v kontextu reprezentativní dobové judikatury.

[5] Obsah uvedených svědeckých výpovědí dle názoru žalobce plně koresponduje s výpovědí Ing. J. N., zachycenou v jeho prohlášení před notářem dne 21. 11. 2003. Tento

důkaz žalobce předložil zdejšímu soudu již dne 5. 3. 2004 v rámci probíhajícího řízení vedeného pod sp. zn. 7Ca 83/2003 o žalobě proti dřívějšímu rozhodnutí Ministra o předmětné žádosti, poté co soud žalobě vyhověl, se však tento důkaz nestal součástí správního spisu v následujícím správním řízení. V důsledku tohoto pochybení správního orgánu nebyl tento důkaz vůbec zhodnocen a náprava nebyla zjednána v důsledku pochybení soudů ani v řízení před zdejším, Nejvyšším správním a Ústavním soudem. Nejedná se tedy sice o důkaz, o němž by žalobce v době původního řízení nevěděl, avšak vzhledem k uvedeným okolnostem nelze jeho nezhodnocení přičítat k tíži žalobce, např. tak, že měl jeho doplnění do správního spisu sám navrhnout, např. při seznámení se s podklady rozhodnutí, jako to učinil Ministr v napadeném rozhodnutí.

[6] Žalobce dále předložil potvrzení Okresního národního výboru v Jindřichově Hradci sp. zn. vnitř-5346/60 ze dne 14. 11. 1960, jež dle jeho názoru vnáší světlo do dosud nejasné důkazní situace, neboť nasvědčuje tomu, že osvědčení typu B bylo žadateli vydáno, což je okolnost z hlediska posouzení jeho žádosti o zachování československého občanství mimořádně významná. Ministr se s tímto důkazem dostatečně nevypořádal a jeho závěr, že toto potvrzení vůbec nevypovídá o vydání osvědčení typu B, nýbrž o vrácení žádosti žadateli k doplnění, je nepodloženou spekulací. Vydání tohoto osvědčení vzhledem k uvedenému nelze vyloučit a neúplnost dokumentace státních orgánů, vztahující se k žadatelově žádosti, nelze přičítat k jeho tíži.

[7] Žalobce dále podrobně porovnal rozhodnutí o žádostech o zachování československého občanství podaných B. M. a H. S. s nyní přezkoumávaným rozhodnutím. Žalobce považuje argumentaci Ministra, jenž se odmítl tímto srovnáním zabývat s odůvodněním, že takové porovnání náleží až do případného obnoveného řízení o žadatelově žádosti, za nesprávnou, neboť takové porovnání je nezbytné již pro posouzení toho, zda navržené nové skutečnosti mohou odůvodnit jiné řešení předmětné otázky.

[8] Žalobce dále podrobně popsal žadatelovy protinacistické postoje, jež se projevovaly rovněž během druhé světové války, a vyjádřil přesvědčení, že jeho jednání naplňuje znaky aktivní účasti na boji proti okupační moci. Toto žadatelovo smýšlení a činy žalobce rovněž doložil úryvkem z knihy historika Zdeňka Kalisty „Po proudu života (2)“ (Praha : Atlantis, 1996).

[9] Žalobce shrnul, že správní orgán při hodnocení uvedených nových skutečností porušil zásadu nestranného a objektivního postupu, nezjistil řádně stav věci a rovněž porušil zásadu předvídatelného rozhodování a legitimního očekávání, když se odmítl zabývat srovnáním žadatelova případu s případy žádostí B. M. a H. S. Tímto postupem správní orgán nedostál požadavkům kladeným na něj správním řádem. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Shrnutí obsahu vyjádření žalovaného

[10] Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobcem předložené důkazy nejsou novými skutečnostmi, neboť mohly být uplatněny již v původním řízení (při podání žádosti v roce 1945, ale i při podávání výpovědí v roce 1994), a v žádném případě nemohou odůvodnit jiné řešení otázky, jež byla řešena v původním řízení.

[11] Skutečnosti týkající se ukrývání zbraní a vysílačky a vybavení francouzských zajatců zbraněmi mohl žadatel uvést již při podání žádosti v roce 1945 nebo v některém z pozdějších doplnění. Žadatel si jistě byl vědom, že je v jeho zájmu uvést veškeré skutečnosti, jež by mohly svědčit v jeho prospěch, tím spíše když byl zastoupen advokátem. Co se týče hodnocení obsahu svědeckých výpovědí, žalovaný vesměs setrval na svých argumentech obsažených v napadeném rozhodnutí. Ve vztahu k prohlášení Ing. J. N. ze dne 21. 11. 2003 žalovaný uvedl, že žalobce mohl doplnění tohoto důkazu do správního spisu v předchozím řízení navrhnout, když se se správním spisem seznamoval, avšak neučinil tak; toto potvrzení tudíž nelze považovat za novou skutečnost. K potvrzení Okresního národního výboru v Jindřichově Hradci ze dne 14. 11. 1960 žalovaný uvedl, že toto potvrzení není novým důkazem, nýbrž toliko novou (nadto zavádějící) reprodukcí důkazu – údajů z rejstříku státního občanství –, s nímž se již správní orgán i správní soudy vypořádaly v předchozím řízení o předmětné žádosti. Žalovaný uzavřel, že při svém rozhodování v žádném případě nepostupoval svévolně ani v rozporu s principem legitimního očekávání, ale naopak rozhodoval na základě konkrétních skutečností a důkazů, přičemž své rozhodnutí řádně odůvodnil. Vzhledem k výše uvedenému žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Řízení před Městským soudem v Praze

[12] Městský soud v Praze (dále jen „soud“) nejprve zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení, a shledal, že žaloba je podána včas a osobou oprávněnou.

[13] Při ústním jednání konaném dne 20. 6. 2013 účastníci setrvali na svých stanoviscích. Zástupce žalobce obsáhle zrekapituloval obsah žaloby a vyložil skutečnosti, které vedly k podání návrhu na povolení obnovy řízení, s tím, že nově uplatněné důkazy osvědčují, že na straně E. C. byly splněny podmínky pro zachování státního občanství podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu presidenta republiky č. 33/1945 Sb. Žalobce sám pak se vyjádřil k okolnostem, za jakých byly zjištěny dříve neznámé skutečnosti, které svědčí o podpoře odbojové činnosti ze strany E. C. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Zástupce žalovaného setrval na stanoviscích a závěrech, k nimž dospěl žalovaný a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

V. Právní posouzení věci

[14] Soud shledal napadené rozhodnutí zčásti nepřezkoumatelným.

[15] Napadeným rozhodnutím byl zamítnut rozklad žalobce ve věci zamítnutí žádosti o obnovu pravomocně skončeného správního řízení. Institut obnovy řízení, upravený v Hlavě X správního řádu (§ 100 a násl.), je mimořádným opravným prostředkem, jenž představuje průlom do principu nezměnitelnosti a závaznosti vydaných rozhodnutí. Účelem obnovy je odstranit nedostatky ve skutkových zjištěních pravomocného rozhodnutí v případech, kdy tyto vady vyšly najevo až po právní moci původního rozhodnutí. V řízení o povolení obnovy řízení se nepřezkoumává zákonnost a odůvodněnost původního rozhodnutí, nýbrž posuzuje se jen otázka, zda nové skutečnosti či důkazy dříve neznámé, ve spojení s důkazy již provedenými a za splnění dalších zákonných podmínek, mohou odůvodnit jiné rozhodnutí, než které bylo dříve vydáno (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 1 As 130/2012 - 29 ze dne 6. 12. 2012; všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na internetových stránkách www.nssoud.cz).

[16] Obnova řízení se tak skládá ze dvou samostatných stadií. Prvním z nich je řízení o povolení obnovy, v němž správní orgán zkoumá pouze to, zda jsou splněny podmínky pro povolení obnovy řízení, tzn. pro opětovné rozhodnutí věci samé, avšak původně řešenou otázku sám nepřezkoumává. Pouze v případě, že správní orgán shledá splnění těchto podmínek, povolí obnovu původního správního řízení, v němž bude o věci samé následně opětovně rozhodnuto, aniž by ovšem správní orgány musely dospět k odlišnému závěru než v původním řízení.

[17] Správní řád v § 100 odst. 1 taxativním výčtem stanoví, v jakých případech přichází v úvahu obnova řízení na žádost účastníka. Žalobce podal žádost o obnovu řízení z důvodu dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Podle tohoto ustanovení „*se řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci na žádost účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.*“ Jinými slovy k tomu, aby mohl být institut obnovy řízení aplikován, musí být splněny tyto podmínky: (1) právní moc rozhodnutí ve věci, jímž bylo ukončeno řízení před správním orgánem, (2) žádost účastníka, (3) zákonem stanovené důvody obnovy řízení, (4) zachování lhůty, (5) objevené skutečnosti či důkazy jsou způsobilé odůvodňovat jiné řešení otázky, která byla předmětem rozhodování. Všechny tyto podmínky přitom musejí být splněny současně a nesplnění byť i jen jediné z nich vylučuje možnost rozhodnout o povolení obnovy řízení.

[18] V nyní projednávané věci je sporné toliko naplnění podmínky třetí a páté, tedy zda jsou žalobcem uváděné skutečnosti a důkazy „novými skutečnostmi“ ve smyslu shora citovaného ustanovení a zda mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem pravomocně skončeného řízení.

[19] Dříve neznámými (novými) skutečnostmi nebo důkazy je třeba rozumět taková skutková zjištění, jež v době rozhodování sice existovala, ale nemohla být v řízení uplatněna bez zavinění účastníka, který o obnovu žádá. Jinými slovy, tyto skutečnosti nebo důkazy v době řízení existovaly, ale účastník je buď neznal, nebo nemohl objektivně použít (typicky např. později objevený svědek události, listina v době řízení považována za ztracenou atp.). Důsledkem povolení obnovy řízení je prolomení principů závaznosti nezměnitelnosti pravomocného správního rozhodnutí, což je důsledek s ohledem na právní jistotu obecně nežádoucí, proto právní úprava stanoví rovněž materiální podmínku obnovy řízení, a sice že tyto skutečnosti musejí odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem původního řízení.

[20] Účelem tohoto materiálního kritéria je „*odfiltrovat*“ v průběhu řízení o povolení, příp. nařízení obnovy řízení, takové případy, u kterých by obnovené řízení [...] *objektivně nemohlo nic nového přinést*“ (Vedral, J.: *Správní řád: Komentář*, 2. vydání. Praha : BOVA POLYGON, 2012, str. 859 - 860; podtrženo zdejším soudem). Správní orgán se tak již v prvním stadiu obnovy řízení, v němž se teprve rozhoduje, zda bude obnova řízení povolena, musí předběžně zabývat relevancí skutečností či důkazů pro původní řízení v tom smyslu, zda jsou schopny odůvodňovat (nikoli tedy zda odůvodňují) odlišné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Správní orgán musí předběžně posoudit, zda se nejedná o skutečnosti nebo důkazy, jež sice formálně splňují podmínky ustanovení § 100 odst. 1 písm. b), zjevně ovšem nemohou odůvodnit odlišné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, a bylo by tak nadbytečné vést obnovené řízení (srov. Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: *Správní řád. Komentář*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 410). Důvodem pro zdůraznění toho, že správní orgán nepovolí obnovu řízení, pokud nové skutečnosti „objektivně“ či „zjevně“ nemohou nic nového přinést, je odlišení obsahu řízení o povolení obnovy od obsahu obnoveného řízení, vyjádřené v ustanovení § 100 odst. 1 obratem „mohou odůvodňovat“ (namísto „odůvodňují“). V řízení o povolení obnovy správní orgán zkoumá toliko relevanci nových skutečností k otázce posuzované ve skončeném řízení (jejich vtaž) a nemůže do svých úvah zahrnout kritéria, dle nichž by tyto skutečnosti hodnotil až v případném obnoveném řízení, tj. zkoumat, zda by předmětnou otázku při zohlednění těchto skutečností posoudil jinak. V opačném případě by došlo k splynutí obou stadií obnovy řízení a nebylo by lze spolehlivě oddělit úvahy náležející do řízení o povolení obnovy od úvah náležejících do obnoveného řízení. Obdobně Krajský soud v Brně ve svém rozsudku č. j. 62Af 8/2010 - 112 ze dne 16. 9. 2011 konstatoval: „*Možnost, že by věc byla posouzena jinak, tedy nebude dána v případě, že skutečnosti, o které se žádost o obnovu řízení opírá, nebudou z pohledu závěru, k němuž správní orgán dospěl v již ukončeném řízení a který se projevil ve výroku rozhodnutí, kterým byla věc skončena, skutečnostmi ani zčásti relevantními.*“ (Podtrženo zdejším soudem.)

[21] Žalobce v žádosti o obnovu řízení navrhl jako nové důkazy notářské záznamy výpovědí R. M. (nar. X) ze dne 11. 2. 2008 a J. P. (nar. X) ze dne 12. 2. 2008, v nichž tito svědkové vypovídali o dosud neznámé a tudíž nezohledněné činnosti žadatele během druhé světové války (ukrývání zbraní a nelegální vysílačky odboje, vybavení několika francouzských zajatců zbraněmi), přičemž tyto nové skutečnosti dle žalobce odůvodňují jiné řešení otázky zachování československého státního občanství dle § 2 odst. 1 citovaného dekretu. Tyto výpovědi jsou dle žalobce ve shodě s prohlášením Ing. J. N., učiněným dne 21. 11. 2003 před notářem; toto prohlášení sice existovalo již v době

původního řízení, avšak z důvodu opakovaných pochybení správního orgánu i soudů nebylo nikdy zhodnoceno, a proto je třeba je dle žalobce považovat rovněž za novou skutečnost ve smyslu § 100 odst. 1 správního řádu. Dále žalobce předložil potvrzení Okresního národního výboru v Jindřichově Hradci sp. zn. vnitř-5346/60 ze dne 14. 11. 1960, jež dle žalobce svědčí ve prospěch jeho tvrzení o vydání osvědčení typu B žadateli, jež správní orgány považovaly v původním řízení za neprokázané a jež je pro posouzení věci významné. Žalobce rovněž předložil úryvek z knihy historika Zdeňka Kalisty „Po proudu života (2)“ (Praha : Atlantis, 1996), jež dle názoru žalobce jednoznačně vypovídá o protinacistickém smýšlení žadatele.

[22] Ve vztahu k uvedeným výpovědím R. M. a J. P. Ministr v prvoinstančním i druhoinstančním rozhodnutí konstatoval, že tyto výpovědi nejsou z různých důvodů důvěryhodné či spolehlivé, když poukázal na okolnosti jejich pořízení, na jejich nekonzistentnost s tvrzeními obsaženými v původní žadatelově žádosti, na chybějící provázanost s jinými událostmi té doby a rovněž na určité rozpory s jinými důkazy. Ministr sice v obou rozhodnutích výslovně uvedl, že z těchto důvodů nemohou vést tyto skutečnosti k obnově řízení, avšak samotné odůvodnění rozhodnutí směřuje toliko k závěru, že tyto skutečnosti nemohou odůvodnit jiné posouzení žádosti o zachování československého státního občanství. Tím, že Ministr hodnotil spolehlivost těchto výpovědí a důvěryhodnost jejich obsahu, vykročil z mezí prostoru poskytnutého mu v řízení o povolení obnovy, neboť fakticky přezkoumával oprávněnost žadatelovy žádosti s přihlédnutím k žalobcem předloženým důkazům a tvrzeným skutečnostem. Naopak jakákoli úvaha, proč jsou tyto důkazy a skutečnosti vzhledem k otázce řešené v pravomocně skončeném řízení irelevantní nebo proč zjevně a objektivně nemohou odůvodnit jiné rozhodnutí o ní, případně proč se vůbec nejedná o nové skutečnosti ve smyslu § 100 odst. 1 správního řádu, tedy úvahy vztahující se k tomu, co má správní orgán v řízení o povolení obnovy skutečně posuzovat, v obou rozhodnutích Ministra zcela absentují. Ministr v napadeném rozhodnutí obě stádia obnovy řízení fakticky sloučil a namísto aby zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro obnovu řízení, postupoval jako v již obnoveném řízení a opětovně přezkoumal žadatelovu žádost s přihlédnutím k žalobcem doloženým důkazům skutečnostem. Napadené rozhodnutí je tudíž nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z něj není seznatelné, na základě jakých důvodů správní orgán dospěl k závěru, že předmětné důkazy a skutečnosti nemohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem předchozího řízení.

[23] Argumentace, že skutečnosti obsažené v předložených výpovědích nelze považovat za nové skutečnosti ve smyslu § 100 odst. 1 správního řádu, neboť mohly být uplatněny již dříve, zejména při podání žádosti v roce 1945, a nepřinášejí nic nového oproti prohlášení Ing. J. N., jež mohlo být jako důkaz uplatněno již v předchozím řízení, se objevuje až ve vyjádření Ministra k podané žalobě. Aniž by soud tuto argumentaci jakkoli hodnotil, konstatuje, že nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nelze dodatečně zhojit uvedením dalších důvodů či argumentů ve vyjádření podaném v řízení před soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 152/2011 - 62 ze dne 19. 4. 2012).

[24] Obdobným způsobem je třeba posoudit vypořádání se Ministra s potvrzením Okresního národního výboru v Jindřichově Hradci ze dne 14. 11. 1960, jež má dle názoru

žalobce nasvědčovat tomu, že osvědčení typu B bylo žadateli vydáno. Ministr v obou svých rozhodnutích podrobně popisuje, proč ani toto potvrzení nedokazuje, že bylo žadateli osvědčení typu B vydáno, a uzavírá, že ani toto potvrzení „neodůvodňuje jiné řešení otázky“, tím však již opět vykročil z mezí vytyčených pro řízení o povolení obnovy; naopak žádná úvaha, proč by toto potvrzení mohlo nebo nemohlo odůvodnit jiné řešení předmětné otázky, se v prvoinstančním ani druhoinstančním rozhodnutí ministra nenachází. Tento nedostatek se žalovaný pokusil odstranit ve vyjádření k podané žalobě, když uvedl, že toto potvrzení vůbec není novým důkazem, nýbrž toliko novou reprodukcí důkazu, s nímž se správní orgán již vypořádal v předcházejícím řízení, soud k tomu však bez dalšího opětovně konstatuje, že nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nelze dodatečně zhojit uvedením dalších důvodů či argumentů ve vyjádření podaném v řízení před soudem.

[25] Námitka žalobce týkající se hodnocení prohlášení Ing. J. N. ze dne 21. 11. 2003 naproti tomu důvodná není. Ministr v napadeném rozhodnutí uvedl, že toto prohlášení nelze považovat za dříve neznámou skutečnost nebo důkaz, který nemohl být v původním řízení uplatněn, neboť jeho uplatnění bylo toliko odpovědností žalobce. Soud k této námitce odkazuje na tvrzení samotného žalobce, že tento důkaz předložil již dne 5. 3. 2004 zdejšímu soudu v rámci řízení o žalobě proti jednomu z předchozích rozhodnutí žalovaného o předmětné žádosti, po zrušení tohoto rozhodnutí však správní orgán uvedený důkaz do dalšího správního řízení nepřevzal, čímž pochybil, a toto pochybení se nepodařilo v důsledku pochybení soudů odstranit ani v pozdějším řízení před Městským, Nejvyšším správním a Ústavním soudem.

[26] Soud v první řadě podotýká, že nemůže v nyní projednávané věci přezkoumávat ani hodnotit správnost či zákonnost postupu správního orgánu nebo soudů v jiných řízeních, než je to vztahující se k nyní napadenému rozhodnutí. Z hlediska soudního přezkumu rozhodnutí o povolení obnovy řízení je významné toliko to, zda byly ve vztahu k předmětnému prohlášení splněny podmínky § 100 odst. 1 správního řádu a zda je možno toto prohlášení považovat za novou skutečnost v tam uvedeném smyslu. Z citovaného vyjádření žalobce je přitom jednoznačně patrné, že o tomto důkazu věděl již v průběhu předchozího, nyní pravomocně skončeného řízení o předmětné žádosti, a rovněž to, že tento důkaz mohl uplatnit, neboť jej měl ve své dispozici; žalobce neuvádí žádnou okolnost objektivně mu bránící v tom, aby předmětné prohlášení založil do správního spisu – např. při seznamování s podklady rozhodnutí –, pokud v něm toto prohlášení chybělo. To, zda bylo toto prohlášení správním orgánem či soudy řádně zohledněno, případně kdo všechno jeho nezohlednění způsobil, soud v nyní projednávané věci posuzovat nemůže. Povolit obnovu řízení lze jen za splnění zákonem přesně stanovených podmínek a prohlášení Ing. J. N. ze dne 21. 11. 2003 tyto podmínky nesplňuje. Námitka není důvodná.

[27] Dalším žalobcem předloženým důkazem je úryvek z knihy historika Zdeňka Kalisty: „Po proudu života (2)“ (Praha : Atlantis, 1996), jenž dle názoru žalobce jednoznačně vypovídá o protinacistickém smýšlení žadatele. Co se týče této žalobní námítky, soud přisvědčuje žalovanému, že se v případě knihy vydané v roce 1996 nejedná o neznámou skutečnost, již by nebylo možno uplatnit v řízení pravomocně skončeném dne 24. 2. 2005, a nemůže tedy odůvodňovat povolení obnovy řízení.

[28] Za nedůvodnou považuje soud žalobcovu námitku, že se měl Ministr v napadeném rozhodnutí zabývat podobností posuzovaného případu s případy B. M. a H. S. Vzhledem ke shora vymezenému okruhu právních otázek, jimiž se správní orgán zabývá v řízení o povolení obnovy, soud potvrzuje závěr Ministra, že porovnání činnosti žadatele, jež má být klasifikována jako účast na aktivním odboji, jež je podmínkou pro vyhovění žádosti o zachování československého státního občanství, s činností jiných žadatelů náleží až do případného obnoveného řízení o této žádosti. Přístup žalobce, že je takové porovnání nezbytné pro posouzení, zda navržené nové skutečnosti mohou odůvodnit jiné řešení předmětné otázky, by dle názoru soudu vedl ke shora již popsánému nepřipustnému splnutí obou stadií obnovy řízení.

[29] Soud uzavírá, že žalovaný správní orgán dospěl ve vztahu k některým předloženým důkazům – konkrétně notářským záznamům o výpovědích R. M. a J. P. a potvrzení Okresního národního výboru v Jindřichově Hradci sp. zn. vnitř-5346/60 ze dne 14. 11. 1960 – k závěru, že podmínky obnovy řízení nejsou splněny, na základě způsobu jejich hodnocení náležejícího až do případného obnoveného řízení, zatímco z hledisek rozhodujících pro řízení o povolení obnovy se těmito důkazy vůbec nezabýval. Žalobou napadené rozhodnutí je tudíž v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Takové rozhodnutí soud zruší pro vady řízení rozsudkem i bez nařízení jednání (§ 76 odst. 1 písm. a/ soudního řádu správního), přičemž k takové vadě soud přihlíží z úřední povinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 29/2008 - 50 ze dne 30. 4. 2008).

[30] Na základě uvedených důvodů soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 soudního řádu správního). V něm se bude žalovaný opětovně zabývat všemi žalobcem tvrzenými skutečnostmi a předloženými důkazy; posoudí, zda se jedná o nové skutečnosti ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, a pokud ano, posoudí, zda by tyto nové skutečnosti mohly odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodnutí. Správní orgán bude v tomto řízení vázán právním názorem soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 téhož zákona).

VI. Rozhodnutí o nákladech řízení

[31] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Tyto náklady sestávají jednak ze zaplaceného soudního poplatku z podané žaloby ve výši 2.000,- Kč, jednak z odměny advokátovi za dva úkony právní služby po 2100,- Kč a za jeden úkon za 3100,- Kč, jakož i ze souvisejících náhrad hotových výdajů po 300,- Kč, dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném k datu uskutečnění úkonů, zvýšené o daň z přidané hodnoty. Náhradu v celkové výši 11. 922,- Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem v Brně, Moravské náměstí 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. června 2013

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Beranová